

**Pareto Securities AS
vilkår og betingelser
for kredittrelaterte tjenester**

Gjeldende fra 4. juni 2024.

Pareto Securities AS ("Pareto Securities"), Org. Nr. 956 632 374, Dronning Mauds gate 3, 0250 Oslo, Postboks 1411
Vika, N-0115 OSLO, Telefon +47 22 87 87 00, www.paretosec.com

A Generelle vilkår for verdipapirkreditt og verdipapirlån	3
A.1 Pantsettelse.....	3
A.2 Pareto Securities' finansiering av utlån til Kredittkunden – Frempansettelse	3
A.3 Kredittkundens økonomiske situasjon.....	4
A.4 Renter og andre kostnader.....	4
A.5 Reduksjon av kredittramme.....	4
A.6 Oppsigelse og førtidig forfall	4
A.7 Risiko.....	5
A.8 Samtykker, kommunikasjon mv.	5
A.9 Endring av alminnelige kredittvilkår.....	6
A.10 Angrerett	6
A.11 Ansvar.....	6
A.12 Betalinger til Pareto.....	6
A.13 Tilsyn.....	6
A.14 Lovvalg og tvisteløsning	6
B Vilkår for ordinær verdipapirkreditt	7
B.1 Aktivering av kreditt.....	7
B.2 Disponibelt beløp for handel. Handleplikter ved brudd.....	7
C Vilkår for intradagskreditt	8
C.1 Generelle vilkår.....	8
C.2 Bruk av intradagskreditt.....	8
C.3 Intradagskredittens størrelse. Handleplikter ved brudd.....	8
C.4 Kostnader	8
D Vilkår for verdipapirutlån	9
D.1 Lån av verdipapirer	9
D.2 Verdipapirer tilgjengelige for shorting	9
D.3 Disponibelt beløp for shorthandel - margin	9
D.4 Låneperiodens varighet.....	9
D.5 Utdelinger på lånte verdipapirer	9
D.6 Tilbakelevering av identiske verdipapirer	9
D.7 Fortrinnsrettsemisjoner og andre selskapshendelser	9
D.8 Kostnader	10
E Vilkår for verdipapirinnlån	11
E.1 Kundens aksjer stilles tilgjengelige for Pareto Securities	11
E.2 Opprettelse av lån.....	11
E.3 Låneperiodens varighet	11
E.4 Utdelinger på lånte verdipapirer	11
E.5 Tilbakelevering av identiske verdipapirer	11
E.6 Økonomisk kompensasjon til Kredittkunden	11
E.7 Privatpersoners utlån av papirer over årsskiftet.....	11
E.8 Manglende disposisjonsrett og motpartsrisiko.....	11
F Vilkår for valutakonto	12
F.1 Bruk av valutakonto	12
F.2 Risiko	12
F.3 Valutalånets størrelse og plikter ved brudd	12
F.4 Kostnader.....	13

A Generelle vilkår for verdipapirkreditt og verdipapirlån

Disse vilkår og betingelser for kredittrelaterte tjenester gjelder sammen med avtale om verdipapirkreditt og verdipapirlån (sammen omtalt som "Kredittavtalen") inngått mellom deg ("Kredittkunden") og Pareto Securities AS ("Pareto Securities"). Så langt ikke annet følger av Kredittavtalen gjelder Pareto Securities' alminnelige forretningsvilkår, tilgjengelig [her](#), tilsvarende ved kjøp av verdipapirer på kreditt gjennom Pareto Securities.

Kredittkundens fremlegging av korrekte opplysninger og nødvendig dokumentasjon, innen de frister som settes av Pareto Securities, er en forutsetning for kredittvurderingen og tilbudet som eventuelt gis til Kredittkunden. Dersom det senere påvises at Kredittkunden har tilbakeholdt eller forfalsket opplysninger eller nødvendig dokumentasjon, har Pareto Securities rett til å si opp Kredittavtalen og bringe kreditten til forfall.

A.1 Pantsettelse

Pareto Securities vil opprette en VPS-konto i Kredittkundens navn for oppbevaring av verdipapirer som er registrert i Verdipapirsentralen. Ved handel i utenlandske papirer vil Pareto Securities benytte verdipapirdepot i banker der Kredittkundens midler stilles som finansiell sikkerhet for de forpliktelser som måtte oppstå etter Kredittavtalen.

Pareto Securities vil videre opprette en kunderseskontro i norske kroner i Kredittkundens navn. Med kunderseskontro menes her en unik underkonto opprettet i Pareto Securities' bøker i Kredittkundens navn, som viser oversikt over krav og transaksjoner knyttet til kundeforholdet. Positiv saldo er et innskudd (tilgodehavende) mens negativ saldo innebærer at kredittrammen er benyttet. Saldo vil være tilgjengelig på Kredittkundens sider på www.paretosec.no. Den enkelte Kredittkundes positive saldo på kunderseskontro holdes på klientkonto i Pareto Securities adskilt fra Pareto Securities' egne aktiva, og er dekket under Verdipapirforetakenes sikringsfond inntil NOK 200 000.

Til sikkerhet for samtlige av Kredittkundens nåværende og fremtidige forpliktelser overfor Pareto Securities under Kredittavtalen, pantsetter Kredittkunden herved alle finansielle instrumenter på ovennevnte VPS-konto, verdipapirdepot og alle Kredittkundens enkle pengekrav mot Pareto Securities i innestående på ovennevnte klientkonto.

Pareto Securities har rett til å anvende Kredittkundens innestående på klientkonto til dekning av de krav pantet sikrer, uten noen form for forhåndsvarsel til Kredittkunden. Kredittkunden kan ikke pantsette innestående på klientkonto til andre eller disponere rettslig over tilgodehavendet på annen måte enn til kjøp av verdipapirer eller uttak.

Kredittkunden gir Pareto Securities ugjenkallelig og ubetinget disposisjonsrett over innestående på klientkonto, herunder rett til å disponere over slikt innestående ved gjennomføring av verdipapiroppgjør og belastning av alle kostnader knyttet til oppgjøret og kredittgivning, herunder renter og gebyrer.

Kredittkunden kan disponere over innestående på klientkonto til handel i verdipapirer gjennom Pareto Securities så lenge disponibelt beløp for handel som beskrevet i punkt B.2 nedenfor ikke er negativt. Kredittkunden kan ikke overføre penger fra klientkonto ved negativ saldo på kunderseskontro med mindre Pareto Securities skriftlig har samtykket.

Negativ saldo skal aldri overstige innvilget kredittramme. Hvis negativ saldo overskrider kredittrammen skal Kredittkunden umiddelbart og av eget tiltak overføre kontanter eller selge verdipapirer for å bringe saldoen innenfor kredittrammen.

Dersom Kredittkunden misligholder sine forpliktelser overfor Pareto Securities, kan Pareto Securities uten forutgående varsel og for øvrig i henhold til gjeldende rett umiddelbart tiltre ovennevnte sikkerhetsretter ved å realisere de pantsatte verdiene til dekning av utestående krav mot Kredittkunden.

A.2 Pareto Securities' finansiering av utlån til Kredittkunden – Frempansettelse

Pareto Securities har inngått en låneavtale med en ekstern finansieringsinstitusjon, for tiden DNB Bank ASA (den eksterne finansieringsinstitusjonen eller DNB Bank ASA er heretter kalt «Banken») om finansiering av Pareto Securities' utlån til Kredittkunden.

Ved undertegning eller elektronisk signering av Kredittavtalen anses Kredittkunden å ha samtykket i at Pareto Securities etablerer følgende pant til Banken:

- 1) 1. prioritets pant i Pareto Securities' krav mot Kredittkunden under denne Kredittavtalen.
- 2) 1. prioritets pant i Pareto Securities' panterettigheter og andre sikkerhetsretter som etableres i henhold til avsnittet A.1 ovenfor som sikkerhet («frempanterett») jfr. panteloven § 1-10.
- 3) 1. prioritets pant i Pareto Securities' klientkonti, begrenset til Kredittkundens eventuelle forpliktelser overfor Banken som følge av at Banken skulle tiltre pantet som Pareto Securities har stilt under nr. 1 ovenfor.

Dersom Pareto Securities misligholder sitt lån til Banken på en slik måte at Bankens lån forfaller til betaling, skal Banken ikke ha større rett til ovennevnte sikkerheter enn Pareto Securities har. Banken har rett til å notifisere Kredittkunden om at Kredittkunden bare kan betale med befriende virkning til Banken. Banken vil i tilfelle oppgi til hvilken konto betaling skal skje. I slike tilfeller har Banken rett til å realisere de pantsatte enkle pengekrav ved direkte innkreving hos Kredittkunden eller på annen måte som Banken finner tjenlig samt nyttiggjøre seg de frempantsatte aktiva som sikkerhet for kravet mot Kredittkunden. Banken gis ugjenkallelig fullmakt til å gi den transport eller kvittering som er nødvendig, og til å si opp kravet som Banken har sikkerhet i.

For å oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelser med Banken, og for å sikre muligheten til å tilby finansiering, vil Pareto Securities kunne gi Banken tilgang til opplysninger om kundeforholdet mellom Pareto Securities og Kredittkunden, herunder kopi av denne Kredittavtalen, saldo på kunderseskontro, beholdning av verdipapirer (inkludert ISIN og antall verdipapirer), Kredittkundens

kontaktdetaljer og dokumentasjon knyttet til etablering av rettsvern for ovennevnte sikkerheter. Behandlingen er basert på en interesseavveining. DNB Bank ASA er underlagt lovpålagt taushetsplikt. Informasjonen vil ikke deles videre. Mer informasjon om behandling av personopplysninger er tilgjengelig i vår personvernerklæring og i DNB Bank ASAs personvernerklæring.

A.3 Kredittkundens økonomiske situasjon

Pareto Securities vil innhente regnskapsinformasjon om kredittkunden samt opplysninger om eiers økonomiske situasjon. Hvis Kredittkundens økonomiske situasjon endrer seg vesentlig, er Kredittkunden forpliktet til å melde skriftlig i fra om dette til Pareto Securities.

A.4 Renter og andre kostnader

Positiv saldo på kundereskontro forrentes med rente i henhold til prisliste på www.paretosec.no. Renten godskrives etterskuddsvis månedlig.

Ved negativ saldo på kundereskontro vil kunden belastes rente i henhold til en variabel rentesats som fastsettes av Pareto Securities. Gjeldende rentesats og kriterier for de ulike renteklassene vil til enhver tid fremgå av prislisten. Ved endring av renteklasse vil kunden ikke varsles i forkant, men informeres ved endringen.

Rente på negativ saldo på kundereskontro (kredittrenten) på tidspunktet for innvilgelse av kredittavtalen vil fremkomme i eget brev fra Pareto Securities. Renten forfaller til betaling den siste dag i hver måned og belastes fra Kredittkundens kundereskontro. De nærmere vilkår og kostnader ved bruk av kreditten følger av skjemaet standardiserte europeiske opplysninger om forbrukerkreditt, som følger som vedlegg til denne avtalen.

Løpende omkostninger og gebyrer fremkommer av prislisten på www.paretosec.no. Kredittkunden kan på et hvert tidspunkt vederlagsfritt få tilsendt en oppdatert oversikt over tidspunkter og betingelser for betaling av renter og andre kredittkostnader.

Pareto Securities kan endre rentesatser, gebyrer og omkostninger som angitt i punkt A.9.

Pareto Securities kan forhøye rentesatsen når endringen er saklig begrunnet i for eksempel disposisjoner fra sentralbank som påvirker pengemarkedsrenten, endringer i renten på statspapirer (obligasjonsrenten), annen kredittpolitisk avgjørelse, endringer i det generelle rentenivå for Pareto Securities' innlån, individuelle forhold på Kredittkundens hånd som gjør at lånet medfører økt risiko for Pareto Securities, hensynet til Pareto Securities' inntjeningssevne på sikt, omstrukturering av Pareto Securities' innlån, eller tilsvarende særlige forhold på Pareto Securities' side. Endringer kan også være begrunnet i en oppfølging av myndighetenes syn på Pareto Securities' rentepolitikk.

En forhøyelse av rentesatsen kan settes i kraft tidligst to måneder etter at Kredittkunden er varslet om endringen i samsvar med punkt A.9. Varselet til Kredittkunden om renteendring skal angi grunnlaget, omfanget og tidspunktet for gjennomføringen av endringen, samt opplyse om Kredittkundens rett til førtidig innfrielse. Varselet skal også inneholde opplysninger om nominell og effektiv rente, gebyrer og andre lånekostnader som skal belastes Kredittkunden, samt hvilken betydning endringene vil få for låneprofilen.

Pareto Securities kan endre gebyrer og omkostninger med forhåndsvarsel til Kredittkunden på samme måte som for rentereguleringer.

Ved brudd på løper overtreksrenter iht. prislisten. Det samme gjelder ved overtrekk av kredittramme.

A.5 Reduksjon av kredittramme

Kundens kredittramme kan reduseres uten varsel dersom kunden ikke har tatt i bruk kreditten innen 6 måneder fra innvilgelse, eller i de tilfeller hvor kreditten har stått ubenyttet siste 12 måneder. Kundens kredittramme kan også reduseres dersom innvilget kredittramme er eldre enn ett år, eller kredittrammen er for høy i forhold til Kundens egenkapital hos Pareto Securities.

A.6 Oppsigelse og førtidig forfall

Kredittavtalen er ikke tidsbestemt, og løper inntil videre.

Kredittkunden kan si opp kredittavtalen til enhver tid. Kredittkunden kan videre til enhver tid, uten gebyr, tilbakebetale kreditten helt eller delvis. Ved slik førtidig tilbakebetaling skal det betales renter og gebyrer for den benyttede kredittid, regnet frem til og med betalingsdagen.

Pareto Securities kan umiddelbart sperre Kredittkundens rett til å utnytte kreditten dersom det foreligger saklig grunn, herunder at det er betydelig risiko for at Kredittkunden ikke kan oppfylle sin betalingsforpliktelse. Pareto Securities skal varsle Kredittkunden om sperringen i et skriftlig dokument og samtidig opplyse om grunnlaget for sperringen. Er det ikke mulig å varsle Kredittkunden før sperringen iverksettes, skal Kredittkunden varsles umiddelbart etter sperringen.

Pareto Securities kan si opp kreditten med to måneders forutgående skriftlig varsel.

Pareto Securities kan videre etter forutgående skriftlig varsel med to ukers frist til å rette opp forholdet, si opp Kredittavtalen og kreve umiddelbar tilbakebetaling av kreditten dersom:

- Kredittkunden vesentlig misligholder kredittavtalen
- Det blir åpnet konkurs eller gjeldsforhandling etter konkurslovens regler hos Kredittkunden

- Kredittkunden avgår ved døden uten at det innen rimelig frist foreligger eller etter varsel blir stilt betryggende sikkerhet for oppfyllelse
- Kredittkunden har stilt pant som sikkerhet for pengekravet, og vilkårene i panteloven § 1-9 eller sjøloven § 44 er oppfylt

Som vesentlig mislighold regnes blant annet:

- Manglende tilbakelevering av verdipapir innen fristen
- Manglende innbetaling av marginkrav
- Vesentlig svekkelse av Kredittkundens økonomiske stilling

Dersom det skjer vesentlig brudd på forutsetninger som Pareto Securities har stilt for kreditten i kredittilsagn/-opplysninger knyttet til Kredittavtalen eller på annen måte, kan Pareto Securities si opp Kredittavtalen umiddelbart.

Dersom det ut fra Kredittkundens handlemåte eller alvorlig svikt i kredittkundens betalingsevne er klart at kreditten vil bli vesentlig misligholdt, kan Pareto Securities kreve at det uten ugrunnet opphold stilles betryggende sikkerhet for kreditten eller kreve rettidig betaling. Stilles ikke sikkerhet, kan Pareto Securities kreve kreditten innfridd ved påkrav. Dette gjelder likevel ikke dersom kreditten allerede er betryggende sikret. Pareto Securities kan for øvrig avvikle avtaleforholdet etter reglene i finansavtaleloven § 3-8.

A.7 Risiko

Kredittkunden er kjent med at handel i verdipapirer innebærer risiko for tap og at lånefinansiert handel øker risikoen for tap ytterligere. Tap i en belånt portefølje kan bli vesentlig større enn i en tilsvarende ubelånt portefølje.

Ytterligere opplysninger om risiko for tap ved lånefinansiering av verdipapirer er beskrevet i Pareto Securities' alminnelige forretningsvilkår.

Kredittkunden er kjent med at shortposisjoner har en annen risikoprofil enn ordinære («lange») verdipapirposisjoner. Kredittkunden taper på stigende kurser og teoretisk tap er ubegrenset i og med at det er ikke er noen øvre grense for hva det vil koste å dekke inn de aksjene man har lånt.

Kredittkunden er klar over at Pareto Securities når som helst kan kreve utlånte verdipapirer tilbake, uavhengig av pris på det aktuelle tidspunktet og at dette kan medføre tap. Ved fortrinnsrettsemisjoner og andre selskapshendelser (corporate actions) vil Kredittkunden bli pålagt å likestille utlåner av verdipapirene som om utlåner fortsatt var registrert som eier av verdipapirene. Dette innebærer blant annet at dersom det utdeles utbytte eller andre tildelinger (som eksempelvis tegningsretter) på de utlånte verdipapirene i låneperioden vil Kredittkunden være forpliktet til å kompensere Pareto Securities for slike utdelinger. Kredittkunden risikerer videre å bli instruert om å foreta overtegning i emisjoner hvor det er utdelt tegningsretter på verdipapirene i låneperioden. Har Kredittkunden solgt de lånte verdipapirene innebærer en slik instruksjon at Kredittkunden risikerer å måtte levere tilbake flere verdipapirer enn det Kredittkunden opprinnelig har lånt (hvor betaling for de overskytende verdipapirene vil være tegningskursen i den aktuelle emisjon), se nærmere under Vilkår for verdipapirutlån.

Kredittkunden er klar over at kjøp og salg av verdipapirer i utenlandske verdipapirer medfører valutarisiko i tillegg til aksjerisiko. På lik linje som ved kjøp og salg av verdipapirer er valuta en variabel som kan endre seg vesentlig på kort tid. Det er derfor viktig at man som kunde har et forhold til denne typen risiko når man tar konkrete posisjoner i utenlandsk valuta.

Pareto Securities bestreber å informere Kredittkunden om dennes mulighet til å utøve rettigheter ved selskapshendelser (corporate actions) i relasjon til lånte verdipapirer, men Kredittkunden er klar over at Pareto Securities på ingen måte er forpliktet til, eller garanterer for, å informere Kredittkunden om slike selskapshendelser (corporate actions). Det er derfor viktig at Kredittkunden selv undersøker hvilke rettigheter Kredittkunden til enhver tid har i verdipapirer som Kredittkunden har en eksponering mot.

A.8 Samtykker, kommunikasjon mv.

Kredittkunden er innforstått med og aksepterer at informasjon som vedrører kredittsøknaden og kreditten, som f.eks. bekreftelser og meldinger, informasjon om forfalt beløp, betalingspåminnelser og nedbetalingsplan, kan bli sendt via sms eller e-post til av Kredittkunden oppgitt mobiltelefonnummer og e-postadresse. Kredittkunden kan reservere seg mot elektronisk kommunikasjon ved å ta kontakt med Pareto Securities.

Kredittkunden samtykker i å motta slutseddler og annen personlig informasjon per e-post, samt at informasjon som ikke er rettet til Kredittkunden personlig kan gis på Pareto Securities' hjemmesider når det anses hensiktsmessig og ikke annet er særlig avtalt med Kredittkunden.

Har Pareto Securities sendt melding til Kredittkunden per brev til adressen oppgitt i Kredittavtalen eller ny adresse som Pareto Securities har mottatt fra Kredittkunden, skal brevet anses å ha kommet frem seneste den sjuende dagen etter utsendelse. Meldinger som er sendt ved hjelp av telefaks skal anses å ha kommet Kredittkunden i hende senest påfølgende hverdag, om telefaksmeldingen er sendt til et nummer Kredittkunden har oppgitt til Pareto Securities. Melding som er sendt ved hjelp av elektronisk kommunikasjon skal anses å ha kommet Kredittkunden i hende ved utsending, dersom det er sendt til en elektronisk adresse som Kredittkunden har oppgitt. Har meldingen blitt sendt med bud anses den å ha kommet Kredittkunden i hende ved levering til Kredittkunden.

Kredittkunden kan reservere seg mot elektronisk kommunikasjon ved å ta kontakt med Pareto Securities

A.9 Endring av alminnelige kredittvilkår

Pareto Securities kan foreslå endring i vilkårene ved å sende varsel til Kredittkunden.

Varslet skal inneholde foreslått iverksettingstidspunkt og opplysninger om hvordan Kredittkunden kan unngå å bli bundet av endringsforslaget. Varslet skal inneholde begrunnelse for endringsforslag vedrørende renter, gebyrer eller andre kostnader. Som hovedregel angis grunnlaget, omfanget og tidspunktet for gjennomføring av endringen, samt om Kredittkundens rett til førtidig tilbakebetaling. Varslet skal også inneholde opplysninger om ny effektiv og nominell rente, om gebyrer og andre lånekostnader som skal belastes Kredittkunden, samt hvilken betydning endringene vil få for lånets avdrags- og renteterminer (låneprofilen) fram til siste avdrag. Hvis manglende samtykke fra Kredittkunden gir Pareto Securities rett til å si opp avtalen skal det i varselet opplyses om at Kredittkunden har rett til å si opp avtalen straks og vederlagsfritt innen iverksettingstidspunktet for nye avtalevilkår.

Endring av vilkår til skade for Kredittkunden kan tidligst settes i verk to måneder etter at Kredittkunden er varslet om endringsforslaget.

Kredittkunden blir automatisk bundet av foreslåtte endringer med mindre Kredittkunden skriftlig varsler Pareto Securities om at endringsforslaget er avvist. Kredittkundens varsel om at forslaget avvises, skal være meddelt og mottatt av Pareto Securities senest innen det foreslåtte iverksettingstidspunktet for nye vilkår.

Dersom Kredittkunden avviser endringsforslag som gjelder endring av renten eller andre kredittomkostninger, har Pareto Securities grunnlag for oppsigelse/heving av avtalen med to måneders varslingsfrist. Tilsvarende rett til oppsigelse gjelder dersom Kredittkunden avviser endringsforslag som gjennomføres av hensyn til å sikre overholdelse av regler fastsatt i eller med hjemmel i lov samt andre endringsforslag. Ved utløpet av varslingsfristen vil alle utestående beløp umiddelbart forfalle til betaling. Betinget oppsigelse, for det tilfelle at kunden ikke aksepterer endringen, kan sendes samtidig med endringsforslaget.

Avtalen kan endres med bindende virkning uten at Kredittkunden signerer.

A.10 Angrerett

Kredittkunden har som forbruker angrerett ved inngåelse av Kredittavtalen. Angrefristen løper i 14 dager fra den dag kredittavtale er inngått eller fra den dag Kredittkunden mottar avtalevilkårene og opplysningene i kredittavtalen, dersom dette er senere enn avtaletidspunktet. Kredittkunden kan enten muntlig eller skriftlig underrette Pareto Securities (på telefonnummer, telefaksnummer eller adresse som angitt på side 1) innen fristens utløp at Kredittkunden vil gå fra avtalen. Dersom melding gis skriftlig, anses fristen overholdt om meldingen er sendt innen fristens utløp. Dersom Kredittkunden går fra avtalen, har Kredittkunden plikt til å tilbakebetale det utbetalte lånebeløp så snart som mulig, og senest innen 30 dager etter at Kredittkunden har sendt melding om bruk av angreretten. Kredittkunden må også betale nominell rente for den tid lånet har vært utestående, det vil si fra utbetaling til det tidspunkt Pareto Securities har fått lånebeløpet tilbakebetalt. Dersom det tilbakebetales for mye, skal Pareto Securities tilbakebetale det overskytende beløp snarest.

A.11 Ansvar

Pareto Securities er ikke ansvarlig for skade som skyldes omstendigheter utenfor Pareto Securities' kontroll, for eksempel norsk eller utenlandsk lovendring, tiltak som norsk eller utenlandsk myndighet iverksetter, krigshandlinger, streik, blokade, boikott, lockout eller annen lignende omstendighet, for eksempel data- eller telefeil. Forbeholdet med hensyn til streik, blokade, boikott og lockout gjelder selv om Pareto Securities selv er formål for eller iverksetter en slik aksjon. Skade som har oppstått på annen måte skal ikke erstattes av Pareto Securities dersom Pareto Securities har utvist normal aktsomhet. Pareto Securities svarer ikke for skade som blir forårsaket av en depotbank, norsk eller utenlandsk handelsplass, oppbevarer av verdipapirer, clearingorganisasjon eller andre som utfører liknende tjenester, eller en annen oppdragstaker som Pareto Securities har engasjert med behørig aktsomhet, eller som er anvist av Kredittkunden. Det samme gjelder skade forårsaket av at ovennevnte organisasjoner eller oppdragstakere blir insolvente. Pareto Securities svarer heller ikke for skade som blir påført Kredittkunden eller en annen part i forbindelse med innskrenking av disposisjonsretter, som kan komme til å bli iverksatt mot Pareto Securities i forbindelse med verdipapirer. Pareto Securities skal under ingen omstendigheter holdes ansvarlig for indirekte skade. Dersom det foreligger omstendigheter, som beskrevet ovenfor, som er til hinder for at Pareto Securities helt eller delvis skal kunne iverksette tiltak i henhold til disse vilkårene, kan tiltakene utsettes til denne hindringen har opphørt. Dersom Pareto Securities som følge av slike omstendigheter blir forhindret i å iverksette eller motta betaling, skal ikke Pareto Securities være pliktig å betale forsinkelsesrente.

A.12 Betalinger til Pareto

Alle betalinger til Pareto Securities skjer til konto 7050 05 77892 og skal identifiseres med kundens navn eller kundeidentifikasjonsnummer.

A.13 Tilsyn

Pareto Securities står under tilsyn av det norske Finanstilsynet.

A.14 Lovvalg og tvisteløsning

Kredittavtalen reguleres av norsk rett og eventuelle tvister skal løses for norske domstoler.

B Vilkår for ordinær verdipapirkreditt

B.1 Aktivering av kreditt

Ved innleggelse av ordre i verdipapirer gjennom Pareto Securities' handelssystemer (netthandel eller handel gjennom megler) vil Pareto Securities gjennomføre ordren og yte Kredittkunden verdipapirkreditt innenfor disponibelt beløp for handel dersom det ikke er tilstrekkelig med kontante midler tilgjengelig gjennom positiv saldo på Kredittkundens klientkonto.

Innvilget kreditt kan ifølge konsesjonen kun benyttes til kjøp av verdipapirer gjennom Pareto Securities og følgelig ikke kjøp eller deltakelse i emisjoner gjennom andre verdipapirforetak.

B.2 Disponibelt beløp for handel. Handleplikter ved brudd

Disponibelt beløp for handel avhenger av belåningsverdien av verdipapirene på Kredittkundens VPS-konto, verdipapirdepot og saldoen på kundereskontro. Kredittkunden er forpliktet til å holde seg informert om eget disponibelt beløp for handel til enhver tid og å sørge for at beløpet aldri blir negativt.

Belåningsverdien beregnes ved å multiplisere verdipapirenes markedsverdi med deres belåningsgrad.

Markedsverdien til de enkelte verdipapirer fastsettes ut fra siste omsetningskurs eller siste kjøpskurs samme dag. Hvis det ikke foreligger slike kurser, fastsetter Pareto Securities markedsverdier ut fra et forsvarlig skjønn.

Belåningsgradene er tilgjengelige på www.paretosec.no og vil ligge mellom 0 og 90 prosent. Belåningsgradene kan endres av Pareto Securities, normalt med to ukers varsel.

Fastsatt belåningsgrad kan endre seg basert på største belånbare posisjon i porteføljen. Dersom ett verdipapir utgjør mer enn 70% av markedsverdien i din portefølje blir belåningsgradene til de aktuelle verdipapirene redusert og dersom ett verdipapir utgjør mindre enn 40% av markedsverdien i din portefølje blir belåningsgraden til de aktuelle verdipapirene økt.

Les mer om våre dynamiske belåningsgrader på www.paretosec.no.

Summen av saldoen på kundereskontro (negativ ved benyttet kreditt, positiv ved innskudd) og belåningsverdien til aksjene på kredittkundens pantsatte VPS-konto og verdipapirdepot utgjør disponibelt beløp for handel. Disponibelt beløp for handel er tilgjengelig i realtid på Kredittkundens kundeside på www.paretosec.no.

Ved negativt disponibelt beløp for handel (brudd) er Kredittkunden forpliktet til umiddelbart og av eget tiltak enten

- 1) å overføre kontanter til kundereskontro,
- 2) å overføre verdipapirer fra andre VPS-konto eller tilsvarende register til den pantsatte VPS-kontoen eller verdipapirdepotet eller
- 3) å selge verdipapirer

i det omfang som er nødvendig for å rette opp bruddet.

Retten til å disponere over Kredittkundens midler ved negativt disponibelt beløp for handel eller overskredet kredittramme

Ved negativt disponibelt beløp for handel eller overskredet kredittramme etter endt handelsdag, vil Pareto Securities ta kontakt med Kredittkunden gjennom epost og eller telefon. Pareto Securities er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå som følge av manglende varslings.

Dersom Kredittkunden ikke har rettet opp bruddet innen kl. 14 neste virkedag, har Pareto Securities rett, men ikke plikt, til å selge Kredittkundens verdipapirer gjennom uavhengig megler for å rette opp misligholdet. Pareto Securities er ikke ansvarlig for tap Kredittkunden måtte bli påført i denne forbindelse.

Pareto Securities forbeholder seg retten til å kunne reagere tidligere dersom vi mener det er forhold i markedet som tilsier dette.

C Vilkår for intradagskreditt

C.1 Generelle vilkår

Vilkårene i vedlegg A og vedlegg B over gjelder tilsvarende for intradagskreditt etter dette vedlegg C, med de endringer som fremgår av dette vedlegg C.

C.2 Bruk av intradagskreditt

Innvilget intradagskreditt aktiviseres først når porteføljeverdien overstiger kr 200 000 og deaktiveres automatisk når porteføljeverdien reduseres under kr 200 000. Porteføljeverdien er saldoen på Kredittkundens kunderseskontro tillagt samlet markedsverdi på Kredittkundens verdipapirportefølje registrert på Kredittkundens VPS-konto og verdipapirdepot.

Intradagskreditten kan ikke benyttes dersom disponibelt beløp for handel slik dette er definert ovenfor er negativt.

Dersom Kredittkunden fem handledager på rad har negativt disponibelt beløp for handel «over night» og/eller har overtrukket intradagskreditrammen vil intradagskreditrammen bli trukket tilbake.

C.3 Intradagskredittens størrelse. Handleplikter ved brudd

I tillegg til disponibelt beløp for handel «over night» vil Kredittkunden ved innvilget intradagskreditt daglig få et tilleggsbeløp disponibelt for handel (intradagskreditt) som tilsvarer Kredittkundens porteføljeverdi (ekskludert uegnede produkter) ved utgangen av forrige handelsdag. Intradagskredittens størrelse er begrenset til innvilget kredittramme og kan ikke overstige NOK 4 millioner. Summen av disponibelt beløp «over night» og intradagskreditten utgjør disponibelt beløp intradag. Uegne produkter består av gearede produkter og andre produkter Pareto Securities vurderer som uegnet som sikkerhet.

Eksempel 1: Hvis Kredittkunden har en porteføljeverdi ved utgangen av forrige handelsdag på kr 600 000, men innvilget kredittramme på kr 400 000, vil intradagskreditten være kr 400 000.

Eksempel 2: Hvis Kredittkunden har en porteføljeverdi ved utgangen av forrige handelsdag på kr 600 000 (hvorav kr 100 000 er investert i gearede produkter) og innvilget kredittramme på kr 1 000 000, vil intradagskreditten være kr 500 000 (kr 600 000 – kr 100 000).

Kredittkunden er forpliktet til å holde seg informert om benyttet intradagskreditt til enhver tid, sørge for at innvilget ramme aldri overskrides i løpet av handelsdagen og at rammen er utnyttet ved handelsdagens utløp.

Pareto Securities kan også på et hvert tidspunkt og uten nærmere begrunnelse redusere intradagskreditten og eksponeringen dersom det er forhold i markedet som tilsier at Kredittkundens kapital kan gå tapt.

Dersom Kredittkunden ved utløpet av en handelsdag fremdeles har trukket på intradagskreditten, foreligger brudd.

I slike tilfeller skal Kredittkunden umiddelbart og av eget tiltak overføre kontanter til kunderseskontro, overføre verdipapirer fra VPS-konti eller tilsvarende register til den pantsatte VPS-kontoen, verdipapirdepoet eller gi Pareto Securities ordre om å realisere verdipapirer i det omfang som er nødvendig for å unngå fortsatt brudd. I mangel av tilstrekkelige tiltak aksepterer Kredittkunden at Pareto Securities umiddelbart kan gjennomføre tvangssalg gjennom uavhengig megler dersom det er forhold i markedet som tilsier dette.

C.4 Kostnader

Bruken av intradagskreditten er kostnadsfri for Kredittkunden så lenge kreditten innfris innen utløpet av handelsdagen gjennom lukking av alle posisjoner.

Dersom Kredittkunden har negativt disponibelt beløp ved utløpet av handelsdagen (når intradagskreditten automatisk trekkes tilbake), påløper overtreksrenter samt gebyr i henhold til prislisten.

D Vilkår for verdipapirlån

D.1 Lån av verdipapirer

Dersom Kredittkunden har solgt flere verdipapirer enn Kredittkunden har kjøpt i løpet av en handelsdag, låner Pareto Securities differansen til Kredittkunden. Hvert enkelt lån og betingelsene for dette fremkommer av egen sluttseddel om opprettelse av verdipapirlån som normalt utstedes etter handelsdagens utløp.

Pareto Securities vil ha en fordring på Kredittkunden på å få tilbakelevert samme type og mengde verdipapir ved utløpet av låneperioden.

Avtalen gjelder som tillegg til avtale om verdipapirkreditt.

D.2 Verdipapirer tilgjengelige for shorting

For å kunne shorte et verdipapir må Kredittkunden ha tilgang til verdipapiret. Pareto Securities reserverer hver handelsdag aksjer for shorting og gjør disse tilgjengelige for Kredittkunden. Liste over aksjer som regelmessig vil være tilgjengelige for shorting offentliggjøres på www.paretosec.no. Tilbudet av aksjer som kan shortes endres kontinuerlig. Det er derfor ingen garanti for at aksjer som finnes på listen kan shortes til enhver tid.

D.3 Disponibelt beløp for shorthandel - margin

Shorthandel kan bare finne sted dersom disponibelt beløp for handel, slik dette er definert ovenfor, ikke er negativt. Belåningsverdien til en shortposisjon (et tall som per definisjon er negativt) tilsvarer normalt 200 prosent av det lånte verdipapirets markedsverdi fratrukket dets belåningsgrad. Dette påslaget utgjør marginen.

Den normale beregningen av marginen forutsetter at shortposisjonen ikke utgjør en større andel enn 70 % av Kredittkundens samlede markedsverdi (porteføljeverdi) av shortposisjoner og belåningsbare verdipapirer målt i absolutte verdier. Dersom en shortposisjon utgjør mer enn 70 % av markedsverdien målt i absolutte verdier, øker marginen for samtlige posisjoner som følge av konsentrasjonsrisikoen som oppstår.

Ved negativt disponibelt beløp for handel (brudd) er Kredittkunden forpliktet til umiddelbart og av eget tiltak enten

- å overføre kontanter til kundereskontro,
- å overføre verdipapirer fra andre VPS-konto eller tilsvarende register til den pantsatte VPS-kontoen eller verdipapirdepoet eller
- stenge hele eller deler av shortposisjonen ved å kjøpe tilbake verdipapirer

i det omfang som er nødvendig for å rette opp bruddet.

D.4 Låneperiodens varighet

Verdipapirlån løper inntil videre. Hver av partene kan si opp lånet innen enhver børsdag med innfrielsesfrist som ved vanlig verdipapirhandel (T+2).

D.5 Utdelinger på lånte verdipapirer

Pareto Securities skal som långiver stilles økonomisk som om Pareto Securities selv var eier av verdipapirene i låneperioden. Dette betyr at Kredittkunden må kompensere Pareto Securities for utbytte og eventuelle andre utdelinger fra utsteder av de lånte papirene i låneperioden. Pareto Securities vil debitere Kredittkundens kundereskontro med et beløp tilsvarende utbyttet/utdelingen.

D.6 Tilbakelevering av identiske verdipapirer

Kredittkunden skal ved utløpet av låneperioden overføre til Pareto Securities verdipapirer i samme mengde og type som Pareto Securities selv ville vært i besittelse av dersom beholdningen Kredittkunden har lånt var holdt av Pareto Securities selv i låneperioden. Kredittkunden skal følgelig uoppfordret og av eget tiltak foreta justering for eventuelle fondsemisjoner, splitter, spleiser, fusjoner og fisjoner.

D.7 Fortrinnsrettsemisjoner og andre selskapshendelser

Ved fortrinnsrettsemisjon i lånte papirer har Pareto Securities rett til å kjøpe inn tegningsrettigheter på Kredittkundens regning dersom Kredittkunden ikke stiller tegningsrettighetene til disposisjon fra det tidspunktet disse blir tilgjengelige for aksjonærene. Dersom tegningsrettigheter ikke er tilgjengelige, eller dekningskjøp ikke gjennomføres, vil Kredittkundens depotkonto bli belastet differansen mellom tegningskurs og sluttkursen to dager etter at tegningsinnbydelsen ble offentliggjort.

Verdipapirene som er utlånt til Kredittkunden vil i en del tilfeller være innlånt av Pareto Securities etter på den internasjonale standardavtalen for verdipapirlån (GMSLA¹). GMSLA inneholder regler om at en utlåner med rimelig varsel kan kreve at innlåner

¹ GMSLA er en internasjonal standardavtale for verdipapirlån som er tilgjengelig på hjemmesiden til The International Securities Lending Association (ISLA)

utøver rettigheter ved selskaphendelser (corporate actions). Pareto Securities kan da stille tilsvarende krav til Kredittkunden. Dersom Kredittkunden etter slikt varsel ikke har utøvd rettighetene, kan Pareto Securities for Kredittkundens regning gjennomføre de tiltak som er nødvendig for å sikre oppfyllelse av forpliktelsene etter GMSLA.

D.8 Kostnader

Det løper provisjon og renter i henhold til prisliste på www.paretosec.no ved lån av aksjer som ikke leveres tilbake innen utløpet av en børsdag. Provisjonsbeløpet og rentesatsen vil fremkomme av sluttseddelen og kan avvike fra prislisten. Rente kan endres med virkning T+2.

Renten beregnes på bakgrunn av sluttkurs fra dag til dag, men bokføres på månedlig basis.

Pareto Securities vil belaste provisjonsbeløpet og renter fra Kredittkundens kunderskonto.

E Vilkår for verdipapirinnlån

E.1 Kundens aksjer stilles tilgjengelige for Pareto Securities

Kredittkunden stiller aksjer registrert på VPS-konto og verdipapirdepot i Kredittkundens navn tilgjengelige for utlån til Pareto Securities, men mindre annet er skriftlig avtalt med Pareto Securities. Pareto Securities vil videreformidle utlånte aksjer til kunder som ønsker å låne aksjer.

Kredittkunden kan ikke selge utlånte verdipapirer. Aksjer som er reservert for utlån, men fremdeles står på Kredittkundens VPS-konto eller verdipapirdepot, kan ikke selges uten særskilt avtale med Pareto Securities.

E.2 Opprettelse av lån

Lån opprettes ved at Pareto Securities overfører verdipapirer fra Kredittkundens VPS-konto eller verdipapirdepot, registrerer en tilsvarende lånetransaksjon på Kredittkundens VPS-konto eller verdipapirdepot og utsteder sluttseddel for lånetransaksjonen til Kredittkunden. Aksjene vil fremdeles være synbare i Kredittkundens portefølje i Pareto Securities' nettløsning, men vil være merket som utlånt.

E.3 Låneperiodens varighet

Lån løper inntil videre. Pareto Securities kan på et hvert tidspunkt levere lånte aksjer tilbake. Kredittkunden kan på et hvert tidspunkt kreve utlånte aksjer tilbake med en oppgjørstid på senest tre handelsdager etter at tilbakeleveringskravet ble fremmet. Ved utløpet av låneperioden utsteder Pareto Securities sluttseddel til Kredittkunden.

Hvis de lånte aksjene suspenderes fra handel eller av andre grunner ikke er mulig å skaffe til veie innenfor hva som med rimelighet kan forventes av Pareto Securities, forlenges låneperioden inntil aksjene igjen er mulig å skaffe til veie på slike vilkår. Dersom aksjene ikke blir tilgjengelige for handel igjen på slike vilkår, er Pareto Securities forpliktet til å kompensere Kredittkunden for aksjenes verdi tre dager etter at Kredittkunden først krevde aksjene tilbakelevert.

E.4 Utdelinger på lånte verdipapirer

Pareto Securities skal kompensere Kredittkunden for alle utdelinger i låneperioden. Utbytte og tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital vil bli kreditert Kredittkundens kundereskontro.

Ved tilståelse av tegningsretter kan Pareto Securities velge å overlevere disse til Kredittkunden in natura eller kompensere Kredittkundens kundereskontro for verdien av disse på tildelingstidspunktet. Kredittkunden skal som långiver stilles økonomisk som om Kredittkunden selv var eier av verdipapirene i låneperioden. Kredittkunden kan med rimelig varsel kreve at Pareto Securities utøver rettigheter ved selskaphendelser (corporate actions), eksempelvis instruerer Pareto Securities om å foreta overtegning basert på tegningsretter Kredittkunden ville ha mottatt dersom verdipapirene ikke var lånt ut (med mindre Pareto Securities har overlevert tegningsrettene in natura).

E.5 Tilbakelevering av identiske verdipapirer

Pareto Securities skal ved utløpet av låneperioden levere til Kredittkundens VPS-konto eller verdipapirdepot aksjer i samme mengde og type som Kredittkunden selv ville vært i besittelse av dersom beholdningen Pareto Securities har lånt var holdt av Kredittkunden selv i låneperioden. Pareto Securities skal følgelig uoppfordret og av eget tiltak foreta justering for eventuelle fondsemisjoner, splitter, spleiser, fusjoner og fisjoner.

E.6 Økonomisk kompensasjon til Kredittkunden

Pareto Securities skal betale Kredittkunden rente beregnet utfra verdien av de aksjene som faktisk er lånt av Kredittkunden. Gjeldende rentesats fremkommer i prislister på www.paretosec.com og vil også fremkomme på sluttseddelen.

E.7 Privatpersoners utlån av papirer over årsskiftet

Ifølge skatteloven § 9-11 regnes privatpersoners utlån av aksjer i selskaper hjemmehørende i Norge som realisasjon som utløser gevinstbeskatning (men ikke tapsfradrag) dersom disse ikke er levert tilbake per 1. januar i året etter utlånsåret. Pareto Securities vil levere tilbake lånte aksjer før årsskiftet slik at gevinstbeskatning unngås.

E.8 Manglende disposisjonsrett og motpartsrisiko

Kredittkunden er kjent med at utlån av verdipapirer i henhold til denne avtalen innebærer at Kredittkunden i låneperioden ikke har disposisjonsrett til de utlånte aksjene, men en fordring mot Pareto Securities på å få tilbakelevert identiske aksjer ved påkrav.

F Vilkår for valutakonto

Kredittkunder som handler utenlandske verdipapirer har anledning til å opprette en valutakonto for å håndtere sin valutarisiko. Da er det kredittkunden selv som har ansvar å veksle mellom valutaer og for å følge opp sine valutaeksponeringer. Alle valutavekslinger må skje i forbindelse med en verdipapirtransaksjon.

F.1 Bruk av valutakonto

Dersom man ikke ønsker at bevegelse i valutamarkedet skal påvirke avkastningen har man mulighet for å sikre sin valutarisiko ved å ha en valutakonto. Med valutakonto er det bare gevinsten (eller et eventuelt tap) du har valutarisiko på – ikke hele investeringen.

F.2 Risiko

Kredittkunden er klar over at kjøp og salg av utenlandske verdipapirer medfører valutarisiko. På lik linje som ved kjøp og salg av verdipapirer er valuta en variabel som kan endre seg vesentlig på kort tid.

Med en valutakonto har man teoretisk sett ikke valutarisiko i det handler er matchet. Imidlertid vil valutarisiko begynne å løpe straks det kommer markedspriser da verdipapirposisjon ikke lenger har samme (omvendte) verdi som saldo (se eksempel under). Det oppstår valutarisiko på urealisert gevinst/tap eller realisert gevinst/tap på posisjoner som ikke blir vekslet.

Det er viktig at man som kunde har et forhold til denne typen risiko, spesielt om man velger å eksponere seg for valuta utover sine verdipapirinvesteringer.

Eksempel

Kjøp:

- Kjøp av 1 000 aksjer i EA til kurs 100 USD. Salg av de samme 1 000 aksjer i EA en måned senere til kurs 80 USD.
- Kostprisen i USD er 100 000 USD (1 000*100 USD), og salgsværdien 80 000 USD.
- Valutakursen ved kjøpstidspunktet er USDNOK = 10.

Kostnader:

- Du vil bli belastet din valutakonto i USD for kostprisen på 100 000 USD.
- Det betyr at din saldo i USD er - 100 000 USD.
- I perioden du har negativ saldo vil du bli belastet rente i henhold til prislisten.

Salg:

- Salg av de samme 1 000 aksjer i EA en måned senere til kurs 80 USD vil gi en salgsværdi på 80 000 USD.
- Salgsværdien blir godskrevet din valutakonto og saldoen i USD vil da være negativ med 20 000 USD som er aksjetap.

Risiko:

Når man da blir liggende med et lån i en annen valuta vil det medføre at man er utsatt for en kursøkning da dette vil øke lånet målt i norske kroner (NOK). Alle konter registrert i Norge måles i NOK.

- Med f.eks. valutakurs 10,5 vil tapet være 210 000 NOK (10,5 * 20 000 USD).
- Med f.eks. valutakurs 9,0 vil tapet reduseres til 180 000 NOK (9,0 * 20 000 USD).

Hvis du har negativ saldo på valutakonto etter å ha lukket en posisjon i et utenlandsk verdipapir må du ha et bevisst forhold til om du vil veksle denne om til norske kroner. Dersom den ikke veksles, kan det oppstå ytterligere valutatap. Dersom USD i eksemplet ovenfor etter at posisjonen er lukket styrker seg fra NOK 10,5 til NOK 11 vil negativ lånesaldo i NOK gå fra NOK 210 000 til NOK 220 000.

F.3 Valutalånets størrelse og plikter ved brudd

Du kan ha valutalån som overstiger din innvilgede kredittramme så lenge du har kontanter i andre valutaer. Det er fordi Pareto Securities summerer alle saldoer i ulike valutaer. Som eksempel kan du ha en innvilget kredittramme på 1 000 000 NOK, men ha et lån på 200 000 USD (9,0 * 200 000 = 1 800 000 NOK) og en positiv saldo (kontanter) i NOK på 900 000 kr. Kredittkspenning er da 1 800 000 – 900 000 kr = 900 000 kr.

Som valutakunde er du forpliktet til å følge opp dine valutaeksponeringer. Du må ha et forhold til din brutto valutaeksponering (sum alle verdipapirer i valuta samt valutaposisjoner enten de er long eller short) og at denne ikke bør utgjøre mer enn 200% av egenkapitalen hos Pareto. Dersom brutto valutaeksponering utgjør mer enn 400% av egenkapitalen hos Pareto Securities har Pareto Securities rett, men ikke plikt, til å redusere din brutto valutaeksponering ved å veksle valuta på vegne av deg. Pareto Securities er ikke ansvarlig for tap du måtte bli påført i denne forbindelse.

Dersom du har åpne valutaposisjoner (lån i valuta) som ikke er vekslet etter at du har solgt alle dine verdipapirer har Pareto Securities rett, men ikke plikt, til å veksle valuta på vegne av deg. Pareto Securities er ikke ansvarlig for tap du måtte bli påført i denne forbindelse.

Eksempel valutaeksponering hvor du har en egenkapital på NOK 4 000 000 og kredittramme NOK 1 000 000:

VALUTAÆKSPONERING			
Valuta	Beløp	Val.kurs	NOK-verdi
SEK	-793 044	0,9556	-757 799
USD	-399 558	9,4411	-3 772 265
DKK	490 970	1,3301	653 056
EUR	45 920	9,8990	454 558
Brutto			5 637 678
Netto			-3 422 450

Valutaeksponering i EUR er dine verdipapirer i EUR – saldo i EUR.

Brutto valutaeksponering 5 637 678 / 4 000 000 egenkapital = 140,94% valutaeksponering (innenfor kravet på 200%)

F.4 Kostnader

Man betaler renter i perioden for hele beløpet man ligger med negativ saldo per valuta. For eksempel om man har positiv saldo (kontanter) på 1 000 000 NOK, men negativ saldo på 200 000 USD (Dvs. at du ligger short USD og dermed låner USD), betaler man renter på hele lånesummen på 200 000 i USD. Renteberegningen skjer altså ikke basert på netto kreditteksponering. Renten vil belastes i henhold til prislister per valuta.